

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת כי תצא תשפ"ב | גליון תתקט"ו (שנה י"ט)

האם זקן ואינה לפי כבודו שהחזיר פעם אחת את האבידה וזה נאבד עוד הפעם חייב להחזיר עוד הפעם?

איאתא במשנה בבא מציעא ל' עמוד ב' החזירה וברחה, החזירה וברחה, אפילו ארבעה וחמישה פעמים חייב להחזירה, שנאמר השב תשיבם.

הנה בספר דבר אברהם ח"ב סי' ח' ענף ב' אות ו' כתב שיש לחקור ב' חקירות הראשון האם לא נתקיימה עדין מצוות השבת אבידה כיון שברחה, או שקיים את המצוה ועכשיו חל עליו חיוב חדש, השני אם נאמר שקיים את המצוה ועכשיו חל עליו חיוב חדש, האם הוא המשך של החיוב הראשון שחל עליו מעיקרא, כלומר כיון שהגביהה, חייב הוא בהשבות הרבה, וכשקיים פעם אחת וחזרה, אף על פי שקיים מצוות השבה מכל מקום כיון שברחה חייב הוא עוד הפעם בגלל הפעם הראשונה, או שמא כיון שקיים המצוה פעם אחת כבר נפטר מליטפל בה, ועכשיו שברחה הוי כאבידה חדשה.

וכמה נפק"מ להלכה בספקות אלו:

הראשון: אם לא השיבה שנית, אי חייב בתשלומים כשומר אבידה או לא.
השני: אם היה זקן ואינה לפי כבודו שאינו חייב להגביהה, ורק אם הכישה נתחייב בה, דאם נאמר שהוא המשך של החיוב הראשון, אז אם הכישה נתחייב בה, אפילו שבפעם השניה הוא לא הכישה.

ומסיק: שודאי אינה אבידה חדשה, שאם כן למה צריך פסוק לרבות שחייבים בהשבה, מה זה שונה מכל אבידה אחרת, ועל כרחך שהתורה ריבתה לנו שעדיין יש לו חיוב מכח ההשבה הראשונה, ע"ש מה שהאר"י.

אדם שמצא דבר איסור האם יש בזה מצות עשה של השבת אבידה?

יש לחקור אדם שמצא דבר איסור האם יש בזה מצות השבת אבידה או דילמא כיון דהוא דבר איסור אין בזה מצות השבת אבידה.

הנה איתא בגמ' ב"ק נד ע"א שה דאבידה קשיא, היינו שלכאורה אינו מובן מדוע היה צריך להיות כתוב.

הנה במשך חכמה בפרשתן כתב ונראה דקמ"ל דאף אם מגדל בהמה דקה בארץ ישראל שזה אסור, עד שאמר רועי בהמה דקה לא מורידין ולא מעלין, שפקרו בגזל לשון הרמב"ם הוי אמינא דאינו מצוה להשיב אבידתו, קמ"ל קרא דמצוה להשיב אבידה דשה, ואפילו ברועה נראה דחייב להשיב אבידתו.

יש להקשות: כיון דהוא דבר איסור, מדוע שיהא חיוב להשיבו, מעדני אשר.

נראה לתרץ: כיון דיש אופנים שמותר לגדל בהמה דקה בארץ ישראל, לכן יש חיוב להחזירו, משא"כ שאר איסורים.

אדם שראה אבידה והעלים עין ואח"כ נעלם

האם יש לו חיוב תשלומין כדי לצאת ידי שמים?

בפרשתן כ"ב ג' וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם.

יש לחקור מי שהתעלם מאבידה שראה ועבר איסור האם חייב לשלם לחבירו בדיני אדם או בדיני שמים באופן שיוודע מי נאבד לו דבר זה כיון שהפסידו או דילמא אינו חייב לשלם לא בדיני אדם ולא בדיני שמים.

הנה בשו"ת חכם צבי סימן קל"ב כתב דרואה אבידה ומעלים עין מקחתה ומלהשיבה לבעליה אינו מתחייב כלום, אף שעבר על לא תוכל להתעלם, משמע שאינו חייב לשלם אף לצאת ידי שמים.

וכן כתב בבית מאיר אורח חיים סימן תמ"ג אטו בהשבת אבידה אם העלים עיניו ולא שב וע"י זה נאבד האבידה מי איכא למ"ד דמחייב לשלם משום פשיעתו, משמע שפטור לגמרי.

וכן כתב בשער משפט סימן כ"ה ס"ק י"ב דכל מי שרואה ממון חבירו אבוד, מצוה להציל משום השבת אבידה, ואי לא מציל איסורא קא עביד אבל לא מיחייב לשלום, אבל מטי לידיה הוי שומר אבידה וחייב בפשיעה לכו"ע.

וכן כתב בבאור הגר"א ח"מ סימן שמח ס"ק כ"ג שכל זמן שלא בא לידו אינו חייב בפשיעה.

וכן כתב במשנה ברורה סימן תמ"ג ס"ק י"ב שלא מצינו שמחוייב לשלם מי שאינו משיב אבידה.

ובשו"ת מנחת שלמה חלק א' סימן פ"ב דבהשבת אבידה פשוט הדבר שהמתעלם מלהחזיר ודאי פטור מלשלם בדיני אדם, משמע מדבריו דבידי שמים חייב לשלם דסוף סוף הפסידו ממון.

וכן בספר עקבי חיים סימן נ"א נתקשה דמדוע לא יהא חייב בדיני שמים מי שאינו מחזיר אבידה, ולמה יגרע מכובש עדותו.

ויותר קשה לפי מה שכתב הרמב"ן בקונטרס דינא דגרמי שהכובש עדותו ואינו מעיד, פטור מדיני אדם וחייב רק מדיני שמים, וכתב הרמב"ן ואם אינו רוצה לטרוח ולהצילו לזה אינו חייב, למה זה דומה למי שרואה כיסו של חברו אבד ואינו מצילו, או מי שאינו רוצה ליתן פרוטה משלו לעני, שאין בית דין מחייבין אותו בכך, אף כאן אין בית דין מחייבין אותו לשלם מביתו שלא חייבתו התורה בכך, אלא כשאר המצות היא זו ואינה בדין ממון, ע"כ, דקשה אם כן כמו שהעדים כובשים עדותם ואינם מעידים חייבים מדיני שמים, הכא נמי המתעלם מאבידה יתחייב בדיני שמים, וצ"ע.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הגה"צ רבי מרדכי פאלק שליט"א מברגסאז בני ברק לרגל שמחת נישואי בנו ידידינו הבה"ח המופלג בתויר"ש כמר חיים מאיר נ"ו עב"ג בת ידידינו הרה"ג רבי יצחק זאב לנדא שליט"א מרובני קהילת שבט הלוי אשדוד החתונה תתקיים א"ה ביום א' פרשת כי תבא באולמי ארמונות פרידמן אשדוד יאה רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירווה נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

ברכת מזל טוב ליידינו היקר מחשבי רבני המערכת המעיר מיד שבוע הערות מחכימות במלאכת מחשבת איבעית אימא סברא - אבעית אימא נמרא. יראתו קודת לחכמתו - מאיר פנים לכל אדם מחזיר אהבת תורה לכל הסובבים אותו הרה"ג רבי עזריאל ברוך אהרנוביץ שליט"א לרגל השמחה הגדולה השרויה במעוננו שמחת נישואי נכדתי הבכורה בת לחתני ידידינו הרב יהושע קרויזר שליט"א בנו של ידידינו איש החסד העומד ליימנו הרב ראובן קרויזר שליט"א ירושלים עב"ג הבה"ח המופלג בתויר"ש כמר זאב וואלף וייס נ"ו מבחורי ישיבת נדבורנה בנו של ידידינו הרב שמואל אהרן וייס שליט"א וברכת מזל טוב לסבים הרה"ג שבתי שעפטיל וייס שליט"א הרה"ג ישראל שמואל אליעזר לרר שליט"א בני ברק יאה רעוא שבזכות מעשיו הכבירים להגדיל תורה ולהאדירה יזכה לברכת התורה אורך ימים בימינו בשמאלה עושר וכבוד שיזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו לעי"נ הרה"ח ר' דוד אברהם יוסף וועג ז"ל בן החסיד המופלג מהאריות שבחבורת סלאנים בטבריא רבי מנחם מענדיל וועג זצ"ל וחתן הגאון האדיר רבי אשר מאיר שולמן זצ"ל נלב"ע י"ג אלול ת.נ.צ.ב.ה.

האם מצות השבת אבידה מקרבת את הגאולה?

איתא בגמ' בבא מציעא כ"ח עמוד ב' תנו רבנן בראשונה, כל מי שמצא אבידה היה מכריז עליה שלשה רגלים, ואחר רגל אחרון שבעת ימים, כדי שילך שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום אחד, משחרב בית המקדש, שיבנה במהרה בימנו, התקינו שיהו מכריזים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות.

יש להקשות: מדוע בשאר מקומות שמזכירין חרבן הבית לא מזכירים שיבנה במהרה וכאן לגבי השבת אבידה מזכרים, כך מקשה בגליוני הש"ס ראש השנה ל"א ע"מ ב'.

ומתריך: דהשבת אבידה מקרבת את הגאולה, עיין מה דאיתא בגמ' מכות כ"ד עמוד א' אמר רב מסתפינא מהאי קרא ואבדתם בגוים, מתקיף לה רב פפא, דלמא כאבידה המתבקשת, דכתיב תעיתי כשה אובד בקש עבדך, וכו' ולכן השבת אבידה לבעליה מקרבת את הגאולה דהוא גם כן חזרת אבידה לבעלים מדה כנגד מדה, ולכן אמרו שיבנה במהרה בימינו, כלומר דהתקינו שיהיו מכריזין להשב אבידה, ע"י כך והכרזה זו עצמה דהיא גם כן מצות השבת אבידה מועלת שיבנה במהרה, וכאן כאן ענין הלשון משחרב בית המקדש עשה מצוה זו שבשבילה יבנה במהרה בימינו.

ובבן יהודה ב"מ כ"ח ע"מ ב' על הא דאיתא בגמ' שם אבן טוען היתה בירושלים כל מי שאבד אבידה נפנה לשם כתב דלכן קרו לה אבן טוען, כי משם יוציא ויעלה המליץ הטוב על ישראל, טענה של זכות על ישראל לפני הקב"ה, לקבץ נדחי ישראל, ולקבל פושעי ישראל בתשובה, דכל זה דומה להשבת אבידה, כי יאמר המליץ, הנה המקום הזה אליו יבואו כל משיבי אבידה להשיב אבידה, והם ישתדלו ויבואו לכאן להכריז כדי להשיב אבידה, ודבר זה נמצא בבשר ודם, וכל שכן שהקב"ה ברחמיו יקיים השבת אבידה, להשיב נדחי ישראל, ולקבל פושעי ישראל בתשובה.

מדוע רואים הרבה פעמים אנשים מתפללים ועושים מצוות ולא מתקבל בקשתם?
בפרשתן כ"ג ט"ו כ"ה כי אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויבך לפניך והיה מחנך קדוש "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך".

ובתרגום כתב ויתוב מימריה מלאוטבא לך.

ובמשנה שכיר בפרשתן כתב דמכאן לומדים מוסר גדול דמקרא מלא עד כמה מועיל הצניעות והטהרה וריחוק מכל ערות דבר: עד שע"ז הקדוש ברוך הוא בעצמו מתהלך עמנו ומצילנו מאויבינו ונותנם לפנינו להתקומם עליהם, ועתה בל יפלא בעינינו על התגברות הגלות, כי בעוה"ר הרבה והרבה יש לדבר על גודל הפריצות שנתפרצה במחננו, ועוד יותר התבונן בתוקף חטא הפריצות וערות דבר, כי כתיב ושב מאחריך, ותירגם המתרגם ויתוב מימריה מלאוטבא לך, היינו אף אם כבר הבטיח לנו טובה אם לא נתנהג בקדושה ולא נרחיק עצמינו מערות דבר, יחזור מהטובה שהבטיח לנו, וכבר אמרו בגמ' ברכות ז' א' אמר ר' יוחנן משום רבי יוסי כל דבור ודבור שייצא מפי הקדוש ברוך הוא לטובה אפילו על תנאי אינו חוזרו אעפ"כ כשלא נהיה נזהרין מערות דבר ומפריצות ח"ו יחזור מהטובה כפירוש התרגום, על כן מכל זה תוכל להתבונן עוד כמה חטא זה גורם.

מעדני אשר: לפעמים רואים אנשים מתקשים בפרנסה, בבריאות, בזיווגים או בשאר דברים והם מתפללים כל כך הרבה ואין נענים, לא לשכוח שברגע יש ערות דבר בך הקב"ה לא נמצא שם להקשיב לך, א"כ ביד כל אדם הברירה החלטי מה יותר חשוב לו האם שיהא לו השראת השכינה ובכל מה שהוא עושה ה' עמו או רח"ל הוא מעדיף את הערות דבר והשכינה מתרחקת ממנו.

מדוע המגרש את אשתו מזבח מוריד עליו דמעות מדוע דווקא המזבח מצטער? בפרשתן כ"ד ב' ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר.

איתא בגמ' גיטין צ' עמוד ב', וכן סנהדרין כ"ב אמר ר' אלעזר כל המגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו דמעות.

יש להקשות: מדוע דווקא המזבח מצטער על גירושו ולא שאר כלי המקדש, כך מקשה במאירי גיטין צ', וכן המהרש"א סנהדרין כ"ב, וכן בערוך לנר.

איכא כמה תרוצים:

א. כלומר שאף סניגוריו נעשין לו קטיגור ואין בה לשום אדם ללמד עליו זכות, כך תריך המאירי גיטין צ'.

ב. הוא משל כאלו המזבח בוכה עליו שהמגרש אשתו נעורים ממעט אכילת זבחים דאשת הנעורים מצויה שמביאה קיני זיבה ולידה למזבח, כך כתב המהרש"א חידושי אגדות מסכת סנהדרין כ"ב עמוד א'.

ג. בהקדם למ"ש בשם האר"י ז"ל בהא דאמרו סוטה ב' ע"א זיווג ראשון מכריזין עליו בת פלוני לפלוני, וזיווג שני לפי מעשיו, שכל אדם נוצר פלג גופא, ואין צורתו שלמה רק עם אשתו המיוחדת ומזומנת עליו משעת יצירתו, ולכן נברא אדה"ר ב' פרצופין, ואף עכשיו אחרי שחילקו, מ"מ נברא הוא ובת זוגו ביחד, והיא היא הראויה לו לפי תכונותיו ומזוגו, אבל לאחר צאתו לאויר העולם, שהבחירה בידו, והוא משתנה ומגרע זכותו, אז "לפי מעשיו" מחליפין לו זוגות המייעדת לו באחר, ואין היא זו שהכריזו עליו בת פלוני לפלוני, וזהו שאמר כאן המגרש את אשתו הראשונה, וע"כ משום שהרעו מעשיו, ושוב אין היא ראויה לו לחלקו, אפילו מזבח מוריד עליו דמעות, שהרי אחז"ל במדב"ר כ"א י"ט לא לן אדם בירושלים ועוונותיו בידו, שקרבן התמיד היה מכפר על עוונותיהם, ובה שהתמיד לא הצליח לכפר על עוונותיו, עד כדי כך שהרעו מעשיו, ואבד את בת זוגו, המזבח בוכה מאין הפוגות, על שנבצר ממנה לעשות את ייעודו לכפר על עוונותיהם של ישראל, כך כתב בשו"ת חתם סופר ח"ו סי' ל"ד, סיום למס' תענית ט"ו אב תקמ"ד.

ד. לפי שע"י הבאת שלום שבין איש לאשתו נעשה שיתין שהוא יסוד המזבח כדאמר התם נשא אחיתופל קל וחומר ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה למחות השם וכו' לכך המתקוטט עם אשתו ומגרשה המזבח מוריד עליו דמעות, כך כתב בתורת חיים סנהדרין כ"ב עמוד א', עייש אריכות נפלאה.

ה. דהמזבח הוא לעשות שלום בין ישראל למקום ב"ה וכשאיש ואשתו בשלום שכינה שורה וח"ו להיפך גורם סילוק שכינה לזה ס"ד דמזבח לא איכפת לי שהוא מחזיר השלום והשראת השכינה בקרבנות שמקריבין עליו קמש"ל דאפילו מזבח מוריד עליו דמעות, הלכך אין ראוי לגרש אשתו הראשונה רק להיות עמה בשלום, ולא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה אלא השלום שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום, כך כתב בתפארת יעקב גיטין צ' עמוד ב'.

ו. כי האדם נברא מעפר המזבח ממקום כפרתו שנאמר מזבח אדמה, עפר מן האדמה, ולא האשה כי אם צלע כו' וטעמא זאת הפעם עצם כו' להיות חיבור אחד ויקרא שם אדם כו' ובלא האשה הוא פלג גופא כו' והנה לזה המגרש שלא הועיל זה ולא מיחשב זה א"כ לסברתו אמאי לא נבראת ממקום כפרתו מעפר המזבח חושב שאין הקדוש ברוך הוא חפץ בכפרתו ואין זה מקום כפרתו לזה מדה כנגד מדה מאין עוד פנות אל המנחה, כך כתב בחידושי מהר"ם שיף גיטין צ' עמוד א' וכן בעוללות אפרים בדרושים לנשואין מאמר שט"ו.

ז. שמעתי בדרך צחות לשמחת חתן, דהמזבח טוען לאדם שמתגרש, אני יכול להסתדר מידי יום עם עשרות בהמות, אתה לא יכול להסתדר אפילו עם בהמה אחד.

מעדני אשר: מכאן רואים דבר נורא שהרי המזבח רואה כל יום יום דם ומה קרה שפתאום שרואה גט הוא בוכה, אלא המזבח אומר ששוחטים בהמות אני יכול לעמוד בזה, אבל כשהורים מתגרשים רח"ל ושוחטים את ילדיהם תינוקות של בית רבן שלא חטאו, בזה הוא לא עומד.

היכוננו בעזה"י"

לשנת העשרים של ממלכת התורה מעדני אשר

גילויים מפתיעים ומדהימים מהנגשה במשך עשרות השנים של הופעת הגליון "כמה גדולי תורה ששכבו על ערש דוי ביסורים נוראים שהעידו וביני משפחתם שהמעדנים החזיק אותם בשעות הקשות" "כמה חולי יסורים שאינם יכולים לישון מיסורים העידו שלולי תורתך שנעשית או אבדתי בעניי" "כמה הורים שבכו על בנם שירד מהדרך ובזכות מתיקות התורה של הגליון חזרו לדרך הישר" " כמה מאות שידוכים נגמרו בזכות הגליון כמו שהעידו החתנים" "כמה מאות ספרים שיצאו בעשרות השנים בכל מקצועות התורה מביאים בצורה מנוכדת ממה שהיה נכתב בגליון" לכן לקראת שנת העשרים אנו פונים אנו עורנו לנו להמשיך קשה כח הסבל של ההוצאות והטייודות אנא קנה לך זכותים בממלכה הגדולה שכל קהילות הקודש מכל הסוגים קשורים לגליון ועשרות המכתבים מידי שבוע יתנו את עידיהן

שוכר דירה למי יש את החיוב מהתורה לעשות מעקה לשוכר או למשכיר?
איתא בספרי בפרשתן פסקא רכ"ט 'כי תבנה בית חדש, אין לי אלא בונה, לקח וירש ונתן לו במתנה מניין ת"ל ולא תשים דמים בביתך מ"מ.

יש לחקור שוכר דירה האם יש לו נמי חיוב לעשות מעקה מן התורה או דילמא לשוכר אין לו חיוב.

הנה בגמ' ב"מ ק"א ע"ב איתא דשוכר חייב לעשות מעקה, וכן נפסק להלכה ברמב"ם פ"ו משכירות ובשו"ע ח"מ סימן ש"ד.

הנה בספר יראים סימן רל"ד כתב ונראה לומר שהעומד בבית מאחרים פטור העומד מן המעקה דלא מרבינן אלא לקח וירש וניתן לו במתנה אלמא מעקה לאו חובת הדר הוא, והא דתניא בגמ' ב"מ ק"א ב' שוכר חייב לעשות לו מעקה יש לומר מדרבנן הוא דעקרוה רבנן ממשכיר ואוקמוה אשוכר משום דמשכיר אינו בבית ואינו רואה וישכח ואדהכי יפול הנופל.

וכן כתב בסמ"ג עש"ן ע"ט כתב וז"ל ונראה מי ששכר בית מאחרים פטור מן המעקה מהתורה מדלא מרבינן אלא לקח וירש ומתנה ואינו אומר נשכר לו, והא דתניא בגמ' ב"מ ק"א ע"ב שהשוכר חייב לעשות מעקה מדרבנן הוא מפני שהוא דר בבית פן יבוא להתרשל בדבר.

חזינן מהני פוסקים דסבירא להו דמן התורה מוטל על המשכיר שהוא בעל הבית לעשות את המעקה אלא כיון שאינו דר שם אולי יתרשל בדבר מלעשותה ולכן הטילו רז"ל על השוכר.

אבל בכנסת הגדולה ח"מ סי' תכ"ז כתב ולי נראה דבכלל לקח הוא לקח בשכירות וחייב מדאורייתא.

ובאחרונים תמחו על הכנסת הגדולה: דאיך פליג על הסמ"ג והיראים בלי להביא ראיה, עיין שדי חמד מערכת המ"ם כלל קצ"ה.

ובמנחת חינוך מצוה תקמ"ו-תקמ"ז אות א' **בפרשתן נסתפק בשאלה נפלאה:** וז"ל במשכיר ושוכר נראה דאם נאמר דהשוכר חייב מן התורה ושכירות ליומא ממכר והו"ל של השוכר נפקע המצוה מן המשכיר עיין בחוה"מ סי' שני"ג אי אמרינן שכירות ליומא ממכר ע"ש, ובספר פאת השלחן אך אם נאמר דהשוכר חייב רק מדרבנן אני מסופק דאפשר רבנן לא חייבו להשוכר רק באם אינו רוצה המשכיר לעשות חייב השוכר אבל אם שניהם לפנינו המשכיר והשוכר וכל אחד רוצה לעשות כדי לקיים המצוה אפשר כיון דהוא חייב מה"ת א"כ מצוה דידיה הוא וחז"ל בכה"ג לא חייבו להשוכר כלל באם המשכיר רוצה ומהיכי תייתי חז"ל יפקיעו מצות התורה מהחייב בה או אפשר כיון דחז"ל חייבו השוכר הפקיעו המצוה בשו"ת ואין המצוה על המשכיר כלל והדין עם השוכר לקיים מצוה דרבנן ומצוה דידי' הוא.

ומסיק המנחת חינוך: כצד הראשון נראה לי כיון דהויא ליה ביתו של המשכיר כמו דקימ"ל דאסור להשכיר לעכו"ם בית דירה מפני שמכניס בו ע"ז ועובר הישראל משום לא תביא תועבה אל ביתך דהו"ל ביתו של המשכיר אם כן ה"נ הו"ל גגך ומצוה מוטלת על המשכיר רק אם המשכיר אינו רוצה השוכר חייב מדרבנן ועיין בש"ך סי' שני"ג דדעתו דשכירות לא קניא א"כ הו"ל של המשכיר וחז"ל למה יפקיעו מידו המצוה ע"כ הדין עם המשכיר והוא זוכה במצוה זו רק אם אינו רוצה השוכר מדרבנן.

ובשו"ת להורות נתן חלק ב' סימן ק"יב כתב שאם המשכיר הוא עכו"ם שאין עליו חיוב מעקה שוב אין הישראל השוכר חייב במעקה כלל, שהרי כל עיקר חיובו של השוכר אינו אלא להשלים חובת המשכיר שהפקיעו חכמים חיובו של המשכיר ונתנוהו על השוכר, ואם המשכיר פטור א"כ גם השוכר פטור. אלא שאם משתמש בגג חייב עכ"פ להסיר הסכנה כמו שחייב להסיר הסכנה בכל שאר מילי וכגון סולם רעוע, אבל מדין מעקה פטור, וא"כ כשאינו משתמש בהגג דליכא סכנה ממילא פטור לגמרי.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון ודיעת ההלכה - הלכות שבת
 כל השאלות הם משוער ומשנה ברורה

דיעת הפרשה

- א] חידה. איזה מלך היה בן יפת תואר?
- ב] חידה. המקור בפרשה שאשה חולה אין לגרש אלא ימתין עד שתבריא?
- ג] חידה. באיזה אשה מותר לה ללבוש כלי גבר, ולא עוברת על לא ילבש?
- ד] צ"ע. האם בשבת עושים שילוח הקן?
- ה] חידה. באיזה זמנים בשנה כתבו המקובלים שאין לעשות שילוח הקן?
- ו] צ"ע. האם גויים חייבים במצות מעקה, ואם נאמר שחייבים, האם גוי יכול להיות שליח דהוי בר חיובא והמשלח יברך?

דיעת ההלכה

- ז] **קידוש, חידה.** על שולחנו של הרב עמירם היו מונחים בליל שבת, לפני הקידוש, פת, לחם משנה ויין משוכח האהוב עליו. כיצד יתכן שהרב עמירם יהיה חייב לעשות את הקידוש על הפת ורק אחרי כן יוכל לברך 'בורא פרי הגפן' ולשתות מהיין?
- ח] **קידוש, חידוד.** שמעון ולוי לא עשו, בשוגג או באונס או במזיד, קידוש בליל שבת, שניהם נזכרו בכך באותה שעה בבין השמשות במוצאי שבת. שמעון צריך לומר את נוסח הקידוש בלי הזכרת שם ומלכות ולוי צריך לומר את הקידוש בברכה גמורה, הכיצד?
- ט] **קידושא רבה, חידוד.** ר' בנימין ור' מאיר הגיעו באיחור לקידושא רבה, שנערך בכל שבת לאחר תפילת מוסף בבית המדרש של קהילת 'פחד יצחק', על השולחן היו בקבוקי יין, מיץ ענבים וביירה לבנה. ר' בנימין צריך לכתחילה לעשות את הקידוש על היין או על מיץ הענבים ור' מאיר יכול לכתחילה לעשות את הקידוש על הביירה הלבנה. מדוע? (שניהם בריאים)
- י] **ערבית בליל שבת, חידוד.** ר' שלמה ור' דוד התפללו בטעות בליל שבת תפילת שמונה עשרה של חול. ר' שלמה צריך לחזור ולהתפלל ערבית של שבת ור' דוד לא צריך. מדוע?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכויו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקלד במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ה תשפ"ג הבעל"ט

